

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofți Vladimir, Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului Miron Dionisie, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 ianuarie 2021 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Miron Dionisie Xxxx, născut la xxxxxxxxxx,
originar și domiciliat în r-nul xxxxx, s. xxxxxx, str.
Xxxxxxxx xxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 11.11.2020 - 15.01.2021 (prima instanță);
2. 09.02.2021 - 17.02.2021 (instanța de apel);
3. 31.03.2021 – 19.05.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 ianuarie 2021, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Miron Dionisie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 580 unități convenționale, ceea ce constituie 29000 lei.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Miron Dionisie, la 20 ianuarie 2020, aproximativ la ora 05:00, acesta, împreună și de comun acord cu persoane necunoscute, în timp ce se aflau pe adresa mun. Chișinău, bd. D. Cantemir 2/4, la stația de troleibuze, încălcând grosolan ordinea publică, manifestată printr-un cinism deosebit și lipsă de respect față de societate, acțiuni însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, i-au aplicat mai multe lovituri lui Istrate Doru-Pintilie cauzându-i dureri fizice.

Conform raportului de constatare nr. 202029P0017 din data de 24.01.2020, în urma examinării lui Istrate Doru-Pintilie, s-au stabilit următoarele vătămări: „*excoriație parietal pe dreapta, fractura oaselor nasului cu echimoze periorbital bilateral „în fluture” și hemoragii la nivelul sclerelor, care s-au produs prin mecanism de lovire cu obiect contondent, poate din data de 20.01.2020, condiționează o dereglare de sănătate de scurtă durată și se califică ca vătămare corporală ușoară*”.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Miron Dionisie în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei și prin conținutul lor se deosebesc prin obrăznicie deosebită, acțiune săvârșită de două sau mai multe persoane.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată că apel de către avocatul Plămădeală Roman cu inculpatul Miron Dionisie, care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încetat procesul penal în privința lui Miron Dionisie pe învinuirea în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu tragerea acestuia la răspundere contravențională și aplicarea unei pedepse sub formă de amendă.

În argumentarea apelului, apelanții au invocat că:

- la stabilirea pedepsei se consideră circumstanță atenuantă săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, recunoașterea vinei. Potrivit prevederilor art. 77 Cod penal circumstanțe ce agravează răspunderea penală în privința lui Miron Dionisie nu au fost stabilite;

- analizând personalitatea lui Miron Dionisie rezultă că, ultimul a comis pentru prima oară o infracțiune, și-a recunoscut integral vina, se căiește sincer pentru cele comise, anterior nu a fost judecat, se caracterizează pozitiv la locul de trai, se caracterizează pozitiv la instituția de învățământ absolvită, infracțiunea săvârșită este una mai puțin gravă, fapt, ce denotă că în privința lui Miron Dionisie sunt stabilite doar circumstanțe atenuante și lipsa circumstanțelor agravante, ce determină posibilitatea de a fi aplicate în privința lui Miron Dionisie prevederile art. 55 Cod penal;

- potrivit principiului umanismului, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului;

- art. 55 Cod penal prevede că, persoana care a săvârșit pentru prima oară infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art. 181¹, 256, art.264 alin. (2), art. 264¹, 303, 314, art. 326 alin. (1) și (1¹), art. 327 alin (1), art. 328 alin. (1), art. 332 alin. (1), art. 333 alin. (1), art. 334 alin. (1) și (2), art 335 alin. (1) și art. 335¹ alin. (1) Cod penal, poate fi liberată de răspundere penală

și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale;

- liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională constă în aceea că fapta comisă rămâne a fi considerată infracțiune, însă instanța de judecată în condițiile prevăzute de lege, pentru unele infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, dispune înlocuirea răspunderii penale cu o altă formă de răspundere juridică ce atrage aplicarea unor sancțiuni contravenționale;

- prima instanță nemotivat a concluzionat că corectarea inculpatului Miron Dionisie este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse penale ori, cumulul de circumstanțe atenuante stabilite în speță și lipsa circumstanțelor agravante, oferă posibilitatea aplicării prevederilor art. 55 Cod penal;

- prima instanță a dat o concluzie superficială, de ordin general, asupra acestei solicitări, fără a indica care circumstanțe ale cauzei fac imposibilă aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2021, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută fără modificări sentința primei instanțe.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că, instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Totodată, instanța de apel a indicat că este solidară cu concluzia primei instanțe că în urma examinării ansamblului de probe administrate, nu s-a demonstrat, respectiv urmează a fi exclus din învinuire, calificativul „*huligansim însoțit de un cinism deosebit*”, or acesta presupune încălcarea insistentă și demonstrativă a regulilor morale, manifestată prin disprețuire și batjocură față de bolnavi, de persoanele în etate, aflate în stare de neputință, prin purtare nerușinată în prezența altor persoane, trezind indignarea acestora, etc., ceea ce la caz nu s-a dovedit.

Subsidiar, instanța de apel a menționat că din circumstanțele faptice stabilite în speță, rezultă că inculpatul, la momentul comiterii faptei conștientiza că este în loc public, adică în loc accesibil pentru toți, în prezența altor persoane, a continuat acțiunile sale agresive prin care sfida societatea și ordinea publică, și astfel intenția inculpatului încă de la început era îndreptată spre atentarea la existența normală a

ordinii publice, și spre exprimarea unei indiferențe și lipsă de respect față de societate în general. Or, esența motivelor huliganice constă în atitudinea profund disprețuitoare a făptuitorului față de întreaga societate, față de ordinea publică, în dorința lui de a se confrunta cu normele etice și de a-și etala sfidarea celor din jur, desconsiderarea față de societate și regulile sociale, năzuința de autoafirmare și superioritate.

Astfel, instanța de apel a reținut că acțiunea spontană, reacția neadecvată a inculpatului, ușurința cu care a lovit partea vătămată Istrate Doru-Pintilie, arată că acțiunea de huliganism îi aduce satisfacție inculpatului, că acesta a dorit de a se contrapune altor membri ai societății și de a-și demonstra sentimentul de desconsiderare a tuturor.

Cu referire la solicitarea apelanților privind aplicarea în privința inculpatului Miron Dionisie a prevederilor art. 55 Cod penal, instanța de apel a menționat că deși acesta la locul de trai și de către administrația instituției de învățământ absolvite se caracterizează pozitiv, nu a fost atras la răspundere contravențională, corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc doar numai prin atragerea acestuia la răspundere penală, or caracterul public al huliganismului nepedepsit sau aplicarea unei pedepse mai blânde poate duce la încurajarea inculpatului de a săvârși alte fapte antisociale.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Totodată, instanța de apel a atestat că la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, prima instanță a ținut cont că Miron Dionisie este neangajat în câmpul muncii, fără persoane la întreținere (f.d. 65), anterior nu a fost judecat (f.d. 66), antecedente contravenționale nu are (f.d. 67), la locul de trai și de către administrația instituției de învățământ absolvite, se caracterizează pozitiv, a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, lipsa circumstanțelor agravante și prezența circumstanței atenuante – săvârșirea pentru prima oară a unei infracțiuni mai puțin grave.

De asemenea, instanța de apel a conchis că nu poate reține în calitate de circumstanță atenuantă recunoașterea vinovăției de către inculpat, or judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la urmărirea penală, care are ca premisă recunoașterea faptelor indicate în rechizitoriu, astfel în acest caz pedeapsa care urmează a fi aplicată inculpatului se stabilește în conformitate cu dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care prevăd o pedeapsă

redușă, luându-se în considerare recunoașterea faptelor, iar reținerea în calitate de circumstanță atenuantă și recunoașterea vinovăției ar însemna acordarea unei bivalențe juridice uneia și aceleiași circumstanțe.

Instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpatului pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 580 unități convenționale ceea ce constituie 29 000 lei și, prin urmare, pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

4. Hotărârile judecătorești menționate sunt contestate cu recurs ordinar de către avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului Miron Dionisie, care invocă temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, și solicită casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a procesului penal în privința lui Miron Dionisie pe învinuirea în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, tragerea la răspundere contravențională a acestuia și aplicarea unei pedepse contravenționale cu amendă.

În argumentarea recursului recurentul a invocat aceleași argumente specificate și în apel, descrise în pct. 2 a prezentei decizii.

5. La recursul ordinar declarat, în temeiul art. 431 alin. (1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În acest sens invocă că, instanța de judecată a reținut că una din condițiile aplicării art. 55 Cod penal, este ca instanța să se convingă de faptul că reeducarea și corectarea persoanei poate să aibă loc fără a fi supusă răspunderii penale.

Totodată, indică că instanța de judecată a concluzionat că corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc doar prin tragerea acestuia la răspundere penală, or caracterul public al huliganismului nepedepsit sau aplicarea unei pedepse mai blânde duce la încurajarea inculpatului de a săvârși alte fapte antisociale.

Astfel, consideră că instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului Miron Dionisie, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, în final stabilindu-i lui Miron Dionisie o pedeapsă echitabilă.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că recurentul în cererea de recurs își manifestă dezacordul cu individualizarea pedepsei stabilite, precum și neaplicarea prevederilor art. 55 Cod penal în privința inculpaților, critici ce le invocă prin prisma temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că alegațiile recurentului invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

Cu referire la criticile recurentului, precum că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 53-55, 75, 76, 77 Cod penal, și a stabilit o pedeapsă prea aspră greșit individualizată, fără aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, fără a lua în considerare toate circumstanțele săvârșirii infracțiunii, precum și cele ce țin de personalitatea inculpatului, că a săvârșit pentru prima oară o infracțiune mai puțin gravă, se caracterizează pozitiv, și-a recunoscut vinovăția și se căiește sincer de cele comise, anterior nu a fost judecat, Colegiul penal constată că sunt neîntemeiate, și reprezintă opinia subiectivă a recurentului ce nu poate fi acceptată.

În acest sens, Colegiul penal invocă că din conținutul deciziei instanței de apel, rezultă cert că instanța de apel a luat în considerare circumstanțele invocate supra de recurent, pedeapsa fiind aplicată inculpatului Miron Dionisie cu respectarea cerințelor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, precum și fiind luate în considerare în deplină măsură criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 7, 75 Cod penal, cerințele prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, în vederea realizării scopului legii penale, de restabilire a

echității sociale, corectare și reeducare a inculpatului Miron Dionisie, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, prevederi legale care au fost raportate just la circumstanțele cauzei penale, că inculpatul a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, precum și la personalitatea inculpatului Miron Dionisie, care și-a recunoscut vinovăția, lipsa antecedentelor penale, se caracterizează pozitiv, lipsa circumstanțelor agravante, condiții în care este justă soluția că în privința inculpatului Miron Dionisie este rațională aplicarea unei pedepse sub formă de amendă penală.

În acest sens, Colegiul penal analizând materialele cauzei, consideră că nu identifică temeiuri de a interveni în decizia instanței de apel, care este legală și întemeiată, or asupra aceluiași motive invocate în recurs, s-a expus suficient de argumentat și detaliat instanța de apel în decizia sa.

Totodată, ce ține de alegațiile recurentului că în privința inculpatului Miron Dionisie urmau a fi aplicate prevederile art. 55 Cod penal, Colegiul penal notează că aplicarea art. 55 Cod penal - liberarea de răspundere penală cu tragere la răspundere contravențională, este un drept discreționar a instanței de judecată, care în dependență de circumstanțele cauzei și personalitatea persoanei vinovate, poate, dar nu e obligată să aplice prevederile art. 55 Cod penal.

În acest sens, Colegiul penal consideră corectă soluția instanțelor ierarhic inferioare de a respinge solicitarea de aplicare a prevederilor art. 55 Cod penal, ținând cont de pericolul în particular al faptei comise de inculpat, or acesta intenționat, în coparticipare, a săvârșit o infracțiune de huliganism încadrată în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ce are grad de pericol social sporit, or acțiunile lui au avut loc într-un loc public - la stația de troleibuze, pe timp de noapte, în loc accesibil pentru mai multe persoane, și astfel inculpatul, prin comportamentul lui obraznic a sfidat normele de conduită socială, exprimând o obrăznicie deosebită și astfel, în cazul lui, aplicarea unei pedepse prea blânde sau chiar și liberarea acestuia de răspundere penală cu tragere la răspundere contravențională ar duce la ineficiența pedepsei stabilite și ar crea incertitudine cu privire la reeducarea și corijarea inculpatului, precum și restabilirea echității sociale, afectată în rezultatul comiterii infracțiunii de huliganism de către inculpatul Miron Dionisie.

Astfel, motivarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, în care s-au expus argumentat pe chestiunile esențiale supuse atenției lor, în virtutea corectitudinii acestuia și pentru a evita repetări inutile se acceptă și se însușește de instanța de recurs ordinar, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile,

acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Plămădeală Roman în numele inculpatului Miron Dionisie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Miron Dionisie Xxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 iunie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie